

5000 kr. í inntøku geva fulla fólkapensión

Sum kunnugt er málið um fólkapensión nú viðtikið í danska fólkaþinginum, og harvið er eitt gamalt javnaðarmannamál framt, um enn ekki fullgigið. Her eru nokur dómur um hvønn týðning hetta hefur:

Fyri hjún, har bert annar parturin er 65 ár, verður pensiónin 3096 kr. í Keypmannahavn, í keypstøðunum 2892 kr. og í landkommunum 2556 kr. Harafturat ber til at fáa upp í 5000 kr. í eykápensión. Frá 1. apríl 1959 kunnu einstakar kvinnur ið eru 61 og onnur, ið eru 66, fáa pensión, og frá 1. apríl 1962 verður aldursmarkið 62 og 66.

Fyri at fáa fulla pensión kann ein hava 5000 kr. í inntøku, og tá hægsta pensión er 5000 kr., vil hetta siga, at árliga inntøkan kemur upp í 10.000 kr. Upp í hesar 5000 kr. í inntøku er skattur, tryggingargjöld o. a. roknað, so veruliga lágmarkið fyri at fáa fulla pensión er 3400 kr.

Her eru nokur dómur um, hvussu stór pensiónin er:

Inntøka upp á 4400 kr. (plus skattir o. a.) gevur 4400 kr. í pensión ella íalt 8800 kr.

Afturhaldsflokkarnir vilja náttúrliga finna hvønn annan. Føroyar vera einki undantak í so máta, Samarbeiði hevur allar dagar verið millum sambandið og fólkaþingin; hin 8. des. 1950 gingu hesir saman í ein bólk — fólkaþingssambandið. Eitt hitt merkasta kapitil í søgu okkara var skrivað. Hin triðji afturhaldsflokkurin — tjóðveldisflokkurin — gleið heinan vegin sama veg. Teir eru í dag dyggastu stuðlar fólkaþingssambandsins. Politiska søga okkara verður alt dökkari og dökkari, Samarbeiðið hesa triggja flokka millum hevur roynst óhugnaligt og dyrt. Hvørt heim, hvør arbeiðari og fiskimaður, hvør húsmóður og hvørt barn hevur kent sviðan av hesum afturhaldi. Her skulu nevast nokur dómur um úrslitið av hesum samarbeiði tjóðveldis- fólkaþingssambandið ímillum.

Tað er veruleiki:

at teir hava avtikið landshandilin — landsins egna handil, fólksins egna handil.

at henda avtøka hevur stórdýrkað innflutningin av neyðsynjarvörum og harvið gjørt livilíkindini munandi verri.

Tann, ið vinnur 10.000 kr. fær 1800 kr. í pensión

Í Keypmannahavn fáa tey, ið onga aðra inntøku hava, 5056 kr. árliga í fólkapensión, í keypstøðunum 4808 kr. og í landskommunum 4404 kr.

Inntøka upp á 5400 kr. gevur 3600 kr. í pensión, ella íalt 9000 kr.

Inntøka upp á 6400 kr. gevur 2800 kr. í pensión ella íalt 9200 kr.

Inntøka upp á 7500 kr. gevur 1800 kr. í pensión ella íalt 9300 kr.

Inntøka upp á 10.000 kr. gevur 1800 kr. í pensión ella íalt 11.800 kr.

Minsta pensión, ið latin verður, er 1020 kr. fyri hjún og 684 kr. fyri einsamall, men tá er veruliga inntøkan eisini 10.300 kr.

at síðan avtøkuna er kiloprisurin á hveitmjoli og stoyttum sukri hækkaður við 18 oyru kg í heilsolu.

at landshandilin t. d. kundi útvega sildagornini 40 kr. ódýrari enn nakar annar.

at teir hava sýtt útróðramanninum prísviðbót.

at teir nú hava lagt prísviðbótina soleiðis til rættis, at so fáir fiskimenn sum gjørligt skulu fáa so lítil prísviðbót sum tilber.

at teir hava skert minstulønina 150 kr. um mánaðin — úr 800 niður í 650 kr.

at fiskimenn, orsakað av hesi skerjan, mugu flýggja av landinum, tí figgj-arlaga grundarlagið harvið er tikið undan sjálvum livsuppihaldinum.

at føroysk skip av hesi somu orsök hava verið og eru ómannað.

at keypvirðið í teimum 650 kr. er bert 552,50 kr. — hvørki meir ella minni.

at eingin fiskimannafamilja kann liva av 552,50 kr. um mánaðin — og tað bert ein part av árinum.

at skerjanin av minstulønini í fjør — og sjálvandi á sama hátt á ár — fordi við sær, at fiskimenn mistu upp í 1000 kr. í ársvinnu.

at skerjanin av prísviðbótini í ár vil forá við sær at fiskimenn missa upp í 2000 kr. í ársvinnu.

at skerjanin av lønini og dýrkanin av vörum ger, at ov lítið verður til matna og klædna í mongum fiskimannaheimi, og

at fiskimannaheimi ikki hava ráð til at lata børn síni burtur at læra, og at tjóðveldis- fólkaþingssambandið harvið hevur gjørt lerdóm til ein fyrirum, ið einans tilkemur teimum ríku.

Í Ruslandi, har teir hava 10 ára skúla, eru allar uppflýtingarroyndir í 4.—9. klassa avtiknar orsakað av, at hildið verður, at næmingarnir ikki hava gott av próvtøkutrýstinum. Uppflytan fer nú fram eftir ársáskatrinum.

Miljónhavn í Grønlandi

Ein kanadiskur stórmiljónerur, ið eigur stór jarnmálmvirki í Ungova á Labrador, hevur í hyggju at byggja umskipingahavn í Grønlandi. Kanadiskir og amerikanskir serfrøðingar hava í summar leitað eftir lendi og eru samdir um Rýpu-oyna, tætt sunnanfyri Godthåb. Átlanin er at flyta jarnmálmin við smærri ferum til hesa havn, og síðan umskipa hann í stórri fer. Havnin verður so stór, at 30.000 tons damparar skulu kunna leggja at.

Gluggin nr. 12 er útkomin, og harvið hevur so fyrsti árgangur fingið sitt fulla tal. Innihaldið er tað vanliga. Tann undirtøka, hetta tíðarritið hevur fingið, hevur verið so góð, at roknað kann verða við, at ritið kemur at halda fram — um hövundarnir vera førir fyri at fáa til vegar eins góðan lesnað og higartil.

Ítróttatíðindi nr. 8 er útkomið. Innihald: Hetlandsferð TBs og frásøgn frá landskappingini í bóltleiki.

Vert at hugsa um

Tað er ein royndur lutur, at kapitalistiskur og sosialistiskur handilsskapur ikki kann sammetast. Her eru 2 litil dómur, ið týðiliga og greitt siga frá, hvussu ógvan ovurpris vit mugu lata teim privatu handilsmonnum:

Í danskum brúksfelag kostar 1 kg av hveitimjoli 92 oyru kg. Vit lata 120 oyru fyri kg. 1 pk. av margarin kostar í brúksfelagnum 143 oyru. Vit lata 175 oyru. Fyri 2 vorusløg lata vit ávikavist 28 oyru og 32 oyru ov nógv.

Tey koma at síggjast

Bell-telefonverksmiðjurnar í Ameriku boða frá hvønnmanns fjarsýni í samband við telefonina — hvørki meir ella minni. Tann tíð er ikki langt burturi — hon er longu byrjað í Amerika — tá vit ikki bert hoyra tey, vit tosa við í telefonini, vit koma eisini at síggja tey á einum skermi, ið er 5 cm høgur og 7 breiður.

SILDIN

Sildasølan segði okkum ígjár, at eitt skip hevði drigið svørt gorn, eitt hevði fingið 1/4 tunnu uppá garnið, eitt 1/3, trý 1/2, tvey 3/4, fimm 1 og tvey 2 tunnur uppá garnið.

Og í fyrradagin vóru hesi tíðindi: Eitt hevði 1/4 tn., trý 1/2, eitt 3/4, tvey 1, eitt 1 1/4 og eitt 1 1/2 tunnu uppá garnið.

Innkomin ella á veg inn eru: Coralía 267 tn., Vørðan 307, Ester 410, Sjósoki 530, Lakkaklettur 263, Havfarið 390, Silverbelle 435, Eyðbjerg 520, Skortaberg 325, Norðberg 360 og Aldubáran 240 tn.

Veðurtíðindini ígjár segdu frá vindmegi 7 á høgætt, og menn segdu seg at vita, at nokur skip ikki høvdu fingið drigið øll gorn síni fyri veður.

Nú royna tey flestu skipini um 65°.

VEITST TÚ?

at vit í Føroyum hava Molly-monopol, hvareftir 4 heilsolumenn kunnu skalta og valta við innflytan og prís setan við mjólkainnflytan fyri umleið 2 milj. kr. árliga.

at vit hava siglingarmonopol, hvareftir privatmenn og fyrirkur rokja alla ta siglingina, ið gevur yvirstórt yvirskot, men lögtingið rekur alla ta sigling, ið gevur stórt undirskot.

at vit hava timburmonopol, ið ger at alt byggitilfar er ovurdyrt — upp í 40 pst. ov dyrt í vissum forum, sigst.

at vit hava oljumonopol, hvareftir 2 menn ovurrika seg av allari oljusølu — hava komið upp í 1 milj. kr. í vinningi eftir einum ári.

at tað næstan ikki kemur eitt smáting til landa uttan gjøgnum eitt hvørt monopol. Hvør í sínum lagi kann so meta um, hvussu príslegið í handilsskapi okkara er.

SUEZ

Ígjár skuldi Suezspurningurin leggjast fyri Trygdarráðið.

Ymist er, hvat menn vænta burturúr hesi viðgerð. Russisk bløð halda, at um viljin er til tað, kann ein friðarlig loysn fáast í lag, soleiðis at siglingin gjøgnum Suez-rennuna kann verða bæði Egyptalandi, og teim tjóðum, ið rennuna nýta, at gagni. Hetta kann kortini einans lata seg gera, um Egyptalandi verður veitt tær sømdir, sum tað eigur uppið sum serstok tjóð við avgerðarrætti á sínum egna oki.